

Terekedeki taşınmaz ve mevduat geliri nedeniyle beyannamenin kimin adına verileceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 70-103
Tarih	10.01.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 70-103

10/01/2012

Konu : Terekedeki taşınmaz ve mevduat geliri nedeniyle beyannamenin kimin adına verileceği

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden; 09/08/2009 tarihinde evli ve çocuksuz olarak vefat eden ...'nin vasiyetnamesinde ... Bankasında bulunan mevduat hesabındaki parasını ve gayrimenkul kira gelirlerini ... aşevine vasiyet ettiği, buna istinaden varisler tarafından vasiyetnamenin iptali için dava açıldığı ve halen devam ettiği, açılan dava üzerine terekeye el koyan Kadıköy 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin ... tarih ve ... sayılı Kararı ile terekenin idaresi için tereke idare memuru olarak görevlendirildiğinizi, 2010 yılı itibarıyla toplam 7.200,00 TL gayrimenkul kira geliri elde edildiği, muris adına ... Bankasında bulunan mevduat için mahkemenin talimatıyla Vakıfbank Çarşı-Kadıköy şubesinde vadeli, elde edilen kira gelirleri için ise aynı şubede vadesiz hesap açıldığı, bu hesapların mahkemece terekeden el çekilinceye kadar muris adına blokeli olduğu belirtilerek,

mirasçılarının gayrimenkul sermaye iradı ve faiz geliri açısından beyanname vermelerinin gerekip gerekmediği hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup, konu hakkında Başkanlığımız görüşü aşağıda açıklanmıştır.

Bilindiği üzere, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinin birinci fıkrasında, maddede yazılı mal ve hakların sahipleri, mutasarrıfları, zilyetleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri veya kiracıları tarafından kiraya verilmesinden elde edilen iratların gayrimenkul sermaye iradı olduğu hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, aynı Kanun'un 107'inci maddesinde gelir vergisinin bu vergiyle mükellef olan gerçek kişiler namına tarh edileceği, aynı maddenin (1) numaralı bendinde küçüklerle kısıtlılarda; bunların nam ve hesabına kanuni temsilcilerine, tarh edileceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 67'inci maddesinin; (4) numaralı bendinde, "Bankalar arası mevduat ile aracı kurumların borsa para piyasasında değerlendirdikleri kendilerine ait paralarına yürütülen faizler hariç olmak üzere, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarından ödemeyi yapanlarca % 15 oranında vergi tevkifatı yapılır. Bu fıkra kapsamında yapılan tevkifat tutarları 98 inci ve 119 uncu maddelerde belirtilen sürelerde beyan edilir ve ödenir. Bu iratlar üzerinden 94 üncü madde veya Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü maddesi kapsamında ayrıca tevkifat yapılmaz.";

(7) numaralı bendinde ise "(1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkra hükümleri uyarınca tevkifata tâbi tutulan kazançlar için gerçek kişilerce yıllık veya münferit beyanname verilmez. Diğer gelirler dolayısıyla verilecek yıllık beyannameye bu gelirler dahil edilmez...."

hükümlerine yer verilmiştir.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 8'inci maddesinin birinci fıkrasında, "Mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettüb eden gerçek veya tüzelkişidir..."; ikinci fıkrasında ise "Vergi sorumlusu, verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişidir..." şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Kanun'un 10'uncu maddesinde "Tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, Vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevler kanuni temsilcileri, tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri idare edenler ve varsa bunların temsilcileri tarafından yerine getirilir..." denilmekte, yine aynı Kanun'un 12'inci maddesinde ise "Ölüm halinde mükelleflerin ödevleri, mirası reddetmemiş kanuni ve mansup mirasçılarına geçer. Ancak, mirasçılardan her biri ölünün vergi borçlarından miras hisseleri nispetinde sorumlu olurlar." hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca, tereke idare memurunun görev, yetki ve sorumluluklarının belirlendiği Türk Medeni Kanunu'nun 593'üncü maddesinde;

"Terekeyi resmen yöneten sulh hakimi veya onun yönetimle görevlendirdiği kimse, resmen yönetme sebeplerinin ortadan kalkmasına ya da paylaştırmaya kadar, terekeyi hak sahiplerinin haklarının kaybına meydan vermeyecek biçimde iyi bir yönetici gibi özenle yönetmek ve özellikle aşağıda yazılı işleri görmekle yükümlüdür:

1. Henüz yapılmamışsa, terekenin yazımı,
2. Gereken koruma önlemlerinin alınması,
3. ...
4. Miras bırakanın alacaklarının tahsili ve borçlarının ödenmesi,
5. ...
6. ...
7. ...

Tereke yöneticisi, görevine giren hususlarda miras ortaklığının temsilcisi olup, ortaklık aleyhine açılan davalarda ve yapılan icra takiplerinde ortaklığı temsil eder ve gereken hallerde ortaklık adına dava açmaya, icra takibinde bulunmaya, davadan feragate, kabule, sulh olmaya ve tahkime yetkilidir; davaları ve takipleri mirasçılara ihbar eder."

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ilgili mahkemenin izni ile murise ait mal varlığı üzerinde her türlü yasal işlem yapabilme yetkisine tereke idare memuru sahiptir. Dolayısıyla ...' ye ait terekenin yönetimi için tereke idare memuru olarak atanmış olmanız nedeniyle mirasçılara düşen ödevlerin de tarafınızca yerine getirilmesi gerekmektedir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, murisin terekesinden kaynaklanan bankadaki vadeli mevduattan elde edilen tevkifata tabi faiz gelirlerinin beyanı söz konusu olmayacak olup, gayrimenkul sermaye iradının beyanı, murise ait malvarlığı paylaştırılana kadar ... terekesi ortaklığı adına mükellefiyet açılması ve bu mükellefiyete ilişkin gereken ödevlerin yerine getirilmesi tereke temsilcisi olarak sizin tarafınızca yerine getirilecektir.

Bu itibarla, muris ... terekesine ait kira gelirlerinin beyanı ile ilgili olarak, adı geçen ölüm tarihinden mirasın paylaştırılmasına kadar olan dönemlere ait gelirlerin, vergi sorumlusu sıfatıyla tarafınızca beyan edilip ödenmesi gerekmektedir.

Ancak, terekenin paylaşıldığı tarihten itibaren de gayrimenkul sermaye iradı elde eden mirasçılar vergisel yükümlülüklerini yerine getirecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026